

గౌరవనీయులైన న్యాయమూర్తి శ్రీ జి.శ్రీనివాస్ రామ
రీట్ పిటిషన్ నం.1250/2008

ఉత్తరము:

ప్రతివాదీ నం.1 జారీ చేసిన LTR అప్పీల్ నంబరు.A4/LTR/31/1985 కేసులో రికార్డులను కోరుతూ మరియు తేదీ.24.04.1985నాటి కేసు No.TW/A2/848/1984లో ప్రతివాదీ నం.2 ఉత్తరములను ధృవీకరిస్తూ తేదీ.29.12.2007నాటి LTR అప్పీల్ నంబరు A4/LTR/31/1985లోని ఉత్తరములను రద్దు చేయాలని, సార్టిఫికేషన్ రీట్ ను కోరుతూ ఈ రీట్ పిటిషన్ దాఖలు చేయబడింది.

2. పిటిషనరు తరఫు న్యాయవాదీ వీ.మనోహర్ రామ తరఫు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న న్యాయవాదీ ఎన్.ప్రవీణ్ రాడ్డో వాదనలు వినోపించారు. ప్రతివాదీ నం.1 మరియు 2 తరఫున హాజరైన సాంఘిక సంక్షేమం కౌరకు ప్రభుత్వ న్యాయవాదీ, ప్రతివాదీ నం.3 తరఫున న్యాయవాదీ జి.ప్రశాంత వాదనలు వినోపించారు. ప్రతివాదీ నం.4కి నోటీసు అందించినప్పటికీ, ఆమె హాజరుకావడానికి సుముఖంగా లేదు.

3. పిటిషనర్ల తరఫు న్యాయవాదీ ఎన్.ప్రవీణ్ రాడ్డో వాదనలు వినోపిస్తూ, లింగ్ గ్రామంలో సర్వే నంబర్ 52లో Ac.7.14 గుంటల భూమికి పిటిషనర్లను యజమానులుగా గుర్తించారని, ఆ భూమిని వారితండ్రి నుంచి స్వాధీనం చేసుకున్నారని తలపారు. 1982-83 సంవత్సరంలో తమ తండ్రి అనారోగ్యం కారణంగా, వ్యవసాయ పనులు చేయడానికి తన బంధువు అయిన ప్రతివాదీ నం.3 సహాయం తీసుకున్నట్లు తలపారు.

4. పిటిషనరు యొక్క తండ్రికి, ప్రతివాదీ నం.3కు మధ్య బదిలీ జరిగిందనే కారణంతో, ఆంధ్రప్రదేశ్ షాడ్యూలర్డ్ ఏరియల్ భూ బదిలీంపై నబంధనలు, 1959, సవరించిన 1970 రిగ్యులేషన్ (ఇకపై క్లుప్తంగా 'రిగ్యులేషన్' అని పిలుస్తారు) కింద ఇచ్చిన

అధికారాలను ఉపయోగించి ప్రతివాది నం.2 సుమోటో ప్రొసీడ్యూరింగ్స్ ప్రారంభించారని ఆయన ప్రొక్లెయిమ్మారు మరియు ఇదో నిబంధనలకు వీరుద్ధం మరియు ప్రతివాది నం.2 ప్రిటీషనరు యొక్క తండ్రొక్కో ఎటువంటి నోటీసుగానో మరియు అవకాశంగానో ఇవ్వకుండా 24.04.1985 న తొలగింపు ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. తొలిగింపు ఉత్తర్వులు జారీ అయిన ప్రిషయం తొలిసారి వంటనే ప్రిటీషనరు యొక్క తండ్రొక్కో, ప్రతివాది నం.1 ముందు అప్పీల్ దాఖలు చేశారని, అప్పీల్ పాండ్యింగ్ లో ఉండగానే ప్రిటీషనరు యొక్క తండ్రొక్కో చనిపోయాడని తొలిపారు. ప్రతివాది నం.1 ముందు హాజరు కాలిఫైండింగ్ గా నోటీసులు అందుకున్న ప్రిటీషనర్లు, 29.12.2007న ప్రతివాది నం.1 ముందు హాజరై సబంధిత పత్రాలను దాఖలు చేయడానికి సమయం కోరారు. కానీ, ప్రతివాది నం.1 అప్పీలును కౌంటర్ వేశారు, 29.12.2007న ప్రతివాది నం.2 ఉత్తర్వులను ధృవీకరించారు.

5. ప్రతివాది నం.2 ఎటువంటి నోటీసులు జారీ చేయలేదని, ప్రిటీషనరు యొక్క తండ్రొక్కో తొలియకుండా 24.04.1985న జారీ చేసిన ఉత్తర్వులపైనా, ప్రతివాది నం.3 వీచారణకు హాజరయ్యారని, ప్రిటీషనరు యొక్క తండ్రొక్కో నుంచి డబ్బు రుణం కోసం భూమిని లీజుకు తీసుకున్నారని, ఇదో నిబంధనల యొక్క సెక్షన్ 2(g) ప్రకారం అదో జరుగుతుందని వాంగ్మూలం ఇచ్చారని వాదించారు. ప్రతివాది నం.3 ఎప్పీషూ ప్రతివాది నం.2 ముందు హాజరు కాలిఫైండింగ్, ఎలాంటి వాంగ్మూలం ఇవ్వలేదని ఆయన ప్రొక్లెయిమ్మారు. ప్రిటీషనరు యొక్క తండ్రొక్కో ఎలాంటి నోటీసులు అందలేదని, ప్రతివాది నం.2 తొలగింపు ఉత్తర్వులు జారీ చేశారని, ఇదో సహజ న్యాయ సూత్రాలను సప్లైగా ఉల్లంఘించడమేనని ప్రిటీషనర్లు చట్టపరమైన అప్పీల్ లో నోర్ దిషట్ మైన కారణాన్ని లవనాత్తారు. అప్పీలును కౌంటర్ వేసిన ప్రతివాది నం.1, ప్రిటీషనరు యొక్క తండ్రొక్కో నోటీసు ఇవ్వకపోవడానికి సంబంధించి ఎటువంటి కారణం ఇవ్వలేదు, మరియు ప్రతివాది నం.2 జారీ చేసిన ఉత్తర్వులను మాత్తరమే ధృవీకరించారు. నీయమ నిబంధనలు సంబంధిత భూమికి వర్తించవని, నిబంధనలు అమలులోకి రాకముందే లావాదేవీ జరిగిందని కూడా ఆయన వాదించారు. ప్రతివాది నం.2 ఎటువంటి పత్రాలను పరోశీలించకుండా

కేవలం తొలగింపు ఉత్తరములు జారీ చేశారు. అతని వాదనకు మద్దతుగా న్యాయవాది, సోట్రీ కార్నర వరసాస్ కలెక్టర యొక్క వ్యక్తిగత కార్నయదరశో మరియు అదనపు జిల్లా మేజిస్ట్రేట్, నాలలూరు [1976 (1) SCC 124] లో నోవేదించిన తీర్పుపై ఆధారపడ్డారు.

6. పరతవాదీ నాం.2 నోట్రీసు ఇచ్చారన, దానిని పటిషనరు యొక్క తండ్రో తిరస్కరించారన, దానిని అతని ఇంటికి అతికించారన సోషల్ వాలఫేర్ తరఫున అసోసేటెంట్ గవర్నమెంట్ ప్లీడర్ తొలిపారు.

7. నోట్రీసు సర్వీస్ యొక్క రుజువును సమర్పించవలసిందేగా ఈ కోర్టు అసోసేటెంట్ గవర్నమెంట్ ప్లీడర్ను ఆదేశించినప్పటికీ, అసోసేటెంట్ గవర్నమెంట్ ప్లీడర్ నోట్రీసు కాపీని ఈ కోర్టు ముందు ఉంచారు. నోట్రీసును పరిశీలించిన తరువాత, నోట్రీసు కాపీని ఇంటికి అతికించినట్లు సప్లైటంగా తొలుస్తుందో, అదీ ఈ కోర్టిందో వేధంగా ఉందో:

“ఈ ఫారము త్రీసుకొనుటకు నోరాకరించుటచే ఇంటికి అతికించననదో.”

Sd/-

XXXXXX

MRI, Thalamadugu

Dt.10.06.1985

8. పటిషనరు యొక్క తండ్రో ఇంటికి 10.06.1985న నోట్రీసు అతికించారన, 24.04.1985న పరతవాదీ నాం.2 ద్వారా తొలగింపు ఉత్తరములు జారీ అయ్యాయనీ పైన పేర్కొన్న నోట్రీసులలో సప్లైటంగా తొలుస్తుందో. ఉత్తరములు జారీ చేయడానికి ముందు పటిషనరు యొక్క తండ్రోకి ఎలాంటి నోట్రీసులు జారీ చేయలేదనీ సప్లైటంగా కనీపిస్తుందో. పటిషనర్ల తరఫు న్యాయవాది వాదనలు వినీపిస్తూ, పరతవాదీ నాం.2 ఎలాంటి నోట్రీసులు ఇవ్వకుండా, పటిషనరు యొక్క తండ్రోకి సహాయకమైన అవకాశం ఇవ్వకుండా, పరతవాదీ నాం.3 ఇచ్చిన మాంగ్మూలం కారణంతో, తొలగింపు ఉత్తరములు జారీ చేశారనీ వాదించారు. పరతవాదీ నాం.3 ఈ కోర్టు ముందుకు సప్లైటం అఫిడవిట్ (పరమాణ పత్రము) దాఖలు

చేసినప్పటికీ, తాను ప్రతివాది నం.2 ముందు హాజరు కాలేదనీ, ఎటువంటి వాంగ్మూలం ఇవ్వలేదనీ, పోలిషనరు యొక్క తండ్రోకీ, ప్రతివాది నం.3కు మధ్య ఎలాంటి లావాదేవీ జరగలేదనీ ప్రకృత్యానారు. ఈ వాస్తవాలు వాదనపదమైన ప్రశ్నలు. పైన ప్రకృత్యాన వాదనపద వాస్తవాల ప్రశ్నలను సాక్ష్యధారాలను పరిగణనలోకి తీసుకొని, కాంపౌంట్ అథారిటీ అనగా ప్రతివాది నం.2 ద్వారా నిర్ణయించాలి మరియు ఈ కోర్టు వాస్తవం యొక్క వాదనపద ప్రశ్నలను నిర్ణయించడానికి ముగ్గు చూపదు.

9. వాదనలు వినకుండా పక్షానికి ప్రతికూల ఆదేశాలు జారీ చేయకూడదు. ఉదాత్త నారాయణ్ సింగ్ మల్పహారీయ వర్సెస్ అడోషనల్ మంబర్ బోర్డర్ ఆఫ్ రావాన్యా (AIR 1963 SC 786) కేసులో గౌరవనీయ సుప్రీం కోర్టు, కింగ్ వర్సెస్ లండన్ కాంట్రీ కౌన్సిల్ [(1931) 2 KB 215, 243] తీర్మానంపై ఆధారపడి ఈ కేరందో విధంగా ప్రకృత్యానంది:

“ఎవరైనా, ఎక్కడైనా (1) చట్టపరమైన అధికారం కలిగి ఉన్న వ్యక్తులు (2) సంబంధిత హక్కులను ప్రభావితం చేసే ప్రశ్నలను నిర్ణయించడానికి మరియు (3) న్యాయపరంగా వ్యవహారించే బాధ్యతను కలిగి ఉంటే (4) వారి చట్టపరమైన అధికారానికి మించి ప్రవర్తన - సర్టిఫికేట్ రిట్ జారీ చేయవచ్చు”. న్యాయపరంగా వ్యవహారించాలనీ బాధ్యత ఉందనీ న్యాయమైన చట్టాన్ని అంశాలను బట్టి అర్థమవుతుంది. అందువల్ల, ఒక రిట్యునల్ ఒక న్యాయ లేదా హక్కుక- న్యాయ చట్టాన్ని ఉపయోగించి, చట్టానికి తొలిసారి రిట్యునల్ తన కేసును వాదించడానికి ఒక పక్షానికి విచారణ లేదా అవకాశం ఇవ్వకుండా అతని హక్కులకు వ్యతిరేకంగా నిర్ణయం తీసుకోజాలదు. ఒక నిర్దేశిత చట్టము లేదా దాని కింద చేసిన నియమాలు దానికి వీలు కల్పించకపోతే, సహజ న్యాయ సూత్రాలు దానిని కోరుతాయి. బాధిత పక్షాల వాదనలు వినకుండా ఎలాంటి ఉత్తరాలు ఇచ్చినా చౌలుబాటు కాదు. న్యాయ లేదా హక్కుక న్యాయ చట్టాలను ఉపయోగించి దీనివల్ల రిట్యునల్ లేదా అథారిటీ యొక్క ప్రాసీడ్యూర్స్ రికార్డులను తొలగించడానికి సర్టిఫికేట్ యొక్క రిట్ మంజూరు చేయబడుతుంది, ఉదాహరణకు, హైకోర్టు తన అధికార పరిధిని ఉపయోగించడంలో

కూడా తన ముందు ఉన్న ప్లూమీడింగ్స్ను పరిష్కరించడంలో కూడా న్యాయపరంగా వ్యవహరిస్తామి.”

10. అయితే, ఈ కేసులోని ఇతర అంశాల జోలికి వాళ్లకుండా ప్లూమీడింగ్స్ నం.2 బాధిత పక్షాలకు అంటే ప్లూమీడింగ్స్ను ఇవ్వకుండా 24.04.1985న తొలగింపు ఉత్తర్వులు జారీ చేశారని, ఇదే సహజ న్యాయ సూత్రాలను పాటించడంగా ఉద్దేశించడమేనని ప్లూమీడింగ్స్ వారు. ప్లూమీడింగ్స్ నం.2 నిబంధనల ప్లూమీడింగ్స్ అందించబడిన పాక్షిక న్యాయాధికారాలను ఉపయోగించి సహజ న్యాయ సూత్రాలను తప్పనిసరిగా అనుసరించి ఉండాలి. ఈ ప్లూమీడింగ్స్, ప్లూమీడింగ్స్ నం.2 24.04.1985న జారీ చేసిన తొలగింపు ఉత్తర్వులను, ప్లూమీడింగ్స్ నం.1 ధృవీకరించి, 29.12.2007 నాటి ఉత్తర్వులను పక్షం పాటించి, కేసును తిరిగి ప్లూమీడింగ్స్ నం.2కు పంపబడుతుంది. ప్లూమీడింగ్స్ లకు, ఇతర పక్షాలకు వ్యతిరేకంగా ప్లూమీడింగ్స్, అవకాశం ఇచ్చిన తర్వాత, మరల కౌత్యంగా ఉత్తర్వులు కేసు No.TW/A2/848/1984 లో జారీ చేయాలని, ఈ ఉత్తర్వు కౌత్యం అందిన తేదీ నుంచి నాలుగు (4) నెలల వ్యవధిలో నిబంధనలకు అనుగుణంగా తగిన ఉత్తర్వులు జారీ చేయాలని ప్లూమీడింగ్స్ నం.2ను ఆదేశించడమైనది. అప్పటి వరకు యథాతథ స్థితిని కొనసాగించాలని ఇరు పక్షాలను ఆదేశించింది.

11. దీని ప్లూమీడింగ్స్, రిట ప్లూమీడింగ్స్ కౌటించేయబడుతుంది. ఖర్చులు లాభం.

దీనిని కొనసాగింపుగా, ఈ రిట ప్లూమీడింగ్స్ లో, ప్లూమీడింగ్స్ లో ఉన్న ఇతర దరఖాస్తులు, ఏవైనా, ఉంటే అవి ముగించబడతాయి.

జి.శ్రీనివాస్ రావు, న్యాయమూర్తి

14.03.2023